

Betreft: Reactie consultatie Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Amsterdam, 19 december 2024

Geachte heer Bruins,

Met dit bericht reageert Kunsten '92 op de consultatie Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob).

Kunsten '92 is verheugd dat de bevorderplicht voor openbare bibliotheken overgaat naar een zorgplicht. 'De bieb', wordt zo nog meer een plek waar cultuur en samenleving samen komen.

De gedachte is dat iedereen in Nederland de mogelijkheid en toegang heeft tot een bibliotheek als laagdrempelige plek om te lezen, kijken, luisteren, leren, ontmoeten en ontwikkelen.

In de voorgestelde wet staat echter wel een aantal punten die minder goed zouden kunnen uitpakken voor de mensen die gebruik willen maken van een bibliotheek. Vermoedelijk is dat niet de intentie, maar Kunsten '92 wil er wel voor waarschuwen. U treft onze punten van aandacht hieronder.

Eén bibliotheekvestiging

Artikel 6 van de wet leest: 'Het college van burgemeester en wethouders dan wel het bestuurscollege heeft tot taak het in de gemeente dan wel het openbaar lichaam in stand houden van ten minste één bibliotheekvestiging.'

Dit betekent dat 'in iedere gemeente minimaal een bibliotheekvestiging met een fysieke collectie, een minimumaantal uren per week geopend met professionele bemanning en het opstellen van een meerjarenplan.' De intentie is goed. Kunsten '92 vraagt zich af of de uitwerking ook goed uitpakt.

De norm die wordt gesteld gaat over iedere gemeente. Sinds de samenvoeging van verschillende gemeenten en grootstedelijke gemeenten kunnen gemeenten heel groot zijn. Eén bibliotheek binnen een gemeente betekent niet automatisch dat elke inwoner toegang heeft tot een openbare bibliotheek.

De minimumnorm van één bibliotheek per gemeente, moet niet als gevolg hebben dat gemeenten, waar in verschillende kernen een openbare bibliotheek is, het aantal bibliotheken afschalen omdat de norm van één openbare bibliotheek per gemeente wordt gehaald.

Het voorzieningenniveau van culturele plekken inclusief bibliotheken moet geografisch goed gedekt zijn. Gezien de bevolkingsgroei van Nederland betekent dit dat het aantal bibliotheken en culturele voorzieningen in de toekomst zal moeten toenemen.

Indexering

De Wsob stelt dat gemeenten minimaal een bedrag beschikbaar moeten stellen voor een bibliotheekvoorziening. Dat is positief. Kunsten '92 wil benadrukken dat het belangrijk is dat dit bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd zodat het budget en uiteindelijk ook de voorzieningen niet uitgehold worden.

Aantal uren

De wet verplicht dat de voorziening minimaal 15 uur opengesteld moet zijn met een persoon daarbij. Hier heeft Kunsten '92 een zorg. Deze norm zou in de toekomst een afname kunnen betekenen van het huidige voorzieningenniveau omdat de norm lager kan zijn dan wat nu wordt geboden.

Kruisbestuivingen

De bibliotheek is en wordt een plek waar meerdere voorzieningen samen komen, cultuur, sociaal domein, studie. Deze voorzieningen zullen zorgen voor kruisbestuiving. Dat ondersteunt Kunsten '92 van harte. Hierbij moet wel gewaakt worden gezorgd dat er geen verdringing ontstaat en andere culturele voorzieningen in de knel komen.

Fair Pay

Kunsten '92 is blij te lezen dat er binnen de wet aandacht is voor Fair Pay van schrijvers en illustratoren van kinderboeken en dat hier een structurele oplossing voor gevonden wordt.

Al met al is het Wsob een goede ontwikkeling omdat straks iedereen in Nederland de mogelijkheid en toegang heeft tot een bibliotheek als laagdrempelige plek om te lezen, kijken, luisteren, leren, ontmoeten en ontwikkelen.

Mocht onze inbreng vragen om verduidelijking en of een aanvullend gesprek dan zijn wij daar graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Astrid Weij
Directeur Kunsten '92